

ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

(Ἐκδιδόμενη κατὰ Παρασκευήν.)

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ . . . Δραχμαὶ 16.
Προπληρωτέα καθ' ἑξαμηνίαν.

Συντάκτης

ΚΩΝΣΤ. Κ. ΒΙΛΙΟΠΟΥΛΟΣ.

ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΩΝ,

Δι. τριβῶν ὁ στίχος λεπτὰ 25.
Εἰδοποιήσεις καὶ ἀγγελίαι κατ' ἀποκοπήν.

Ἡ Ἐθνικὴ ἰδέα τῶν Ἑλλήνων.

Ὅτε ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθερία ἀπεχαιρέτησε τὸν ἀπὸ τῆς ἐκατονταετηρείας δεινὸν ἀγῶνα, καθ' ὃν ἐπάλασεν ὁ Ἑλληνικὸς Χριστιανισμὸς κατὰ τοῦ Ἀσιατικοῦ Μωαμεθανισμοῦ, αἷμα δὲ πρῶτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτος, ἡ χαρὰ καὶ ἡ ἐλπίς ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων, ὡς περιήλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Τούρκων, καὶ ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος ἀπὸ κυριάρχου ἐγένετο ὑπόδουλος, τότε οἱ Ἕλληνες, ἔχοντες ἐν μὲν τῇ συνειδήσει τὴν ἱστορίαν, ἐν δὲ τῇ ψυχῇ τῶν ἐγκυριασμένων τὸ ἐκ ταύτης διδάγμα, καθ' ὃ, τὰ ἔθνη τὰ ἀγαπῶντα τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἔχοντα ἱστορίαν, ὑφίστανται μὲν ἐπίστε κατὰ τοὺς ἱστοριονομικοὺς νόμους περιπετείας, καὶ περιέρχονται εἰς ταπεινώσει, οὐδέποτε ὅμως ἀπόλλυνται, ὅπως τὰ μὴ ἔχοντα οὔτε ἱστορίαν ἐν τῷ κόσμῳ, οὔτε ἀποστολὴν ἰδίαν, συντρέχουσαν εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλ' ἀπεναντίας τὰ ἔχοντα ἱστορίαν ἔθνη ἀνακτῶσι μὲν δι' ἀγῶνων καὶ ταλαιπωριῶν τὴν ἐλευθερίαν των, λαμβάνουσι δὲ καὶ πάλιν ἕξοχον θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος, οἱ Ἕλληνες, λέγομεν, ἔχοντες ὑπὸ ὄψιν τοὺς ἱστορικοὺς τούτους νόμους, τὴν δὲ ὑπαρξίν των θεωροῦντες ἀνεκδοκίμην μετὰ τῆς ἐλευθερίας, τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἱστορίας των, δὲν ἐνόμισαν ὅτι, μετὰ τὸν Τουρκικὸν κατακλισμὸν καὶ τὴν ὑποδουλώσειν αὐτῶν εἰς τὸν ζυγὸν τῶν Τούρκων, ἔπαυσε πλέον καὶ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ προορισμὸς των, οὔτε ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν γένος κατεδικάσθη, ὅπως ὑπομῖν ἐν ἀπαθείᾳ καὶ ἀδιαφορίᾳ ἐς αἰεὶ τὸν φοβερὸν κατακλισμὸν ἀλλ' ἀπεναντίας ἀμέσως μετὰ τὴν ὑποδουλώσειν ἤρχισαν νὰ σκέπτονται περὶ τῆς τύχης καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ γένους των, περὶ τῆς ἐθνικότητος καὶ τῆς γλώσσης των, περὶ τῆς θρησκείας καὶ τῆς ἐλευθερίας των ἤρχισαν νὰ σχηματίζωσιν ἐν τῇ συνειδήσει των τὴν ἐλπίδα αἰσιωτέρου μέλλοντος καὶ νὰ τρέψωσιν ἐν τῇ καρδίᾳ των τὸν πόθον τῆς μελλούσης ἀπελευθερώσεώς των ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται καὶ νὰ ἀγωνίζωνται ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος· ὁ ἀγὼν δὲ οὗτος ἐξεπρωσώπει τὴν ἐθνικὴν τῶν ἰδεῶν, καὶ ἡ πραγματοποιήσις αὐτῆς ἦτο ὁ μεγαλύτερος πόθος τῆς ψυχῆς των καὶ ἡ ἠσυχότερα ἐλπίς τῆς καρδίας των.

Πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς ἰδέας ταύτης εἰργάζετο καὶ ἠγωνίζετο σύμπας ὁ Ἑλληνισμὸς, ὁ μὲν ἐντὸς τοῦ πρώην Ἑλληνικοῦ κράτους, ὁ δὲ ἐκτὸς αὐτοῦ. Καὶ ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ ἡ ἐνέργεια ἐγένετο κυρίως ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας οἱ λειτουργοὶ ἦσαν οἱ θρησκευτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ἀντιπρόσωποι λαοῦ ἀτενίζοντος ἀείποτε εἰς τὴν ἐλευθερίαν του ὡς εἰς τὸν πολικὸν ἀστὲρα τῆς ὑπάρξεώς του, καὶ οἵτινες εἰργάζοντο διὰ τοῦ φωτὸς τῆς θρησκείας. Ἡ Ἐκκλησία τοιοῦτοτρόπως διετήρησεν ὡς ἱερὰ κιβωτὸς τὸν ἐθνισμὸν καὶ τὴν γλώσσαν ἀπὸ τοῦ κατακλισμοῦ τῆς Τουρκικῆς βαρβαρότητος. Ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ τοὺς πόθους τοῦ ἔθνους ἐξεπρωσώπου, καὶ ἡ ἐργασία ἐγένετο ὑπὸ τῶν ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, καὶ ἰδίως τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, διασκορπισθέντων μετὰ τὴν ἄλωσιν λογίων καὶ φιλελευθέρων Ἑλλήνων, οἵτινες, ὡς τῇ ἰδέᾳ τοῦ ἐθνισμοῦ, συνεκόμισαν μεθ' ἑαυ-

τῶν τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, τὰς Ἑλληνικὰς ἰδέας καὶ τὸν Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, ὃν ἔσπειρον τότε ἐν τῇ Εὐρώπῃ, καὶ ἐξ οὗ ἐβλάστησεν ἀκολούθως ὁ νεώτερος πολιτισμὸς, δι' ὃν καυχᾶται ὁ νεώτερος κόσμος. Εἰργάζοντο δὲ οὗτοι ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας διὰ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φωτὸς τῆς ἐπιστήμης, τὸ ὅποιον διέχεον ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, φωτίζοντες καὶ ἐκπολιτίζοντες τοὺς λαοὺς, ἐμπνέοντες εἰς αὐτοὺς πόθους εὐγενεῖς καὶ ἰδέας φιλελευθέρους, καὶ ἐξεγείροντες ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ ἑαυτῶν ἔθνος, οὗ τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ παθήματα διηγούντο εἰς αὐτοὺς, συγκινούντες τὰς καρδίας καὶ ἐνθουσιάζοντες τὰς ψυχὰς των. Διὰ τῆς κοινῆς δὲ ταύτης συνεργασίας καὶ τῶν κοινῶν ἀγῶνων τοῦ ἔσω καὶ ἔξω Ἑλληνισμοῦ κατωρθώθη ὥστε ἀκολούθως νὰ ἀνατελῶσιν ἡμέραι ἐθνικῶν ἐλπίδων, ἡμέραι ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς προόδου, ἡμέραι ἑθνικοῦ φωτισμοῦ, κατωρθώθη νὰ συστηθῶσι μὲν πλείστα σχολεῖα ἐν ταῖς Ἑλληνικαῖς χώραις, εἰς ἃ ἐδιδάσκετο ἡ γλῶσσα καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἔθνους καὶ ἐνεπνέετο ὁ πόθος τῆς ἐλευθερίας, νὰ ἀναλάβωσι δὲ σχεδὸν οἱ Ἕλληνες καὶ τὴν διοίκησιν ἑαυτῶν, διότι οἱ Τούρκοι οὔτε περὶ γραμμάτων ἐφρόντιζον, οὔτε περὶ διοικήσεως οἰασδήποτε τῶν ὑποδουλωθέντων λαῶν, ἀλλὰ μόνον περὶ φορολογίας καὶ ὑποταγῆς αὐτῶν. Ὡς ἐκ τούτου ὁ μὲν Πατριάρχης ἐγένετο Ἐθνάρχης, ὁ πολιτικὸς τούτέστι καὶ θρησκευτικὸς ἀρχηγὸς τοῦ γένους τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ τῆς προστασίας καὶ μερίμνης τοῦ ὁποῦ διεξήγετο ἡ διανοητικὴ μόρφωσις καὶ ὁ ἐν γένει ἐθνικὸς ἀγὼν, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ φυλὴ ἠδυνήθη νὰ ἀνυψωθῆ εἰς περιωπὴν ἀνωτέραν καὶ τῶν κατακλισθέντων καὶ τῶν ἄλλων ἀνατολικῶν φυλῶν, αἵτινες καὶ αὐταὶ εἶχον ὑποδουλωθῆ. Οὐδέποτε δὲ ἔπαυσεν ὁ Ἑλληνισμὸς ὄχι μόνον ἐργαζόμενος καὶ ἀνυψούμενος ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ὄπλων ἀείποτε διαμαρτυρούμενος κατὰ τῶν δεσποτῶν του, καὶ ἀγωνιζόμενος πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ἐθνικῶν πόθων του. «Οἱ Ἕλληνες, λέγει ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν ἱστορικὸς Κ. Παπαρηγόπουλος, μετὰ τὴν ἀκτῆσιν οὐδέποτε ἔπαυσαν δρώντες καὶ τηροῦντες ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὴν ὑπεροχὴν, καὶ μάλιστα διὰ τοῦ Πατριάρχου· ὁ Ἑλληνισμὸς, καίπερ ἔχων ἐπισημασμένον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὸ ξίφος τοῦ Τούρκου δὲν ἔπαυσεν ὑπὲρ τῶν δικαίων αὐτοῦ λαμπρότατα πολλάκις ἀμυνόμενος.» Καθ' ὅλους δὲ τοὺς ἀγῶνάς του εἶχον ἀείποτε ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ διανοίᾳ του τὸ τῶν προγόνων «Θαρσεῖν χρὴ, τάχα κεν αὐριον ἔσται ἄμεινον.» Ἡ ἰδέα αὕτη ἐνίσχυε καὶ παρηγόρει αὐτὸν κατὰ τὰς ἀποτυχίας του, καὶ τῷ ἐνέπνεε νέον θάρρος πρὸς νέους ἀγῶνας. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν μακρῶν τῆς δουλείας αἰῶνων πολλάκις ὑψώσε τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας, πολλάκις ἠγωνίσθη καὶ ἐθυσίασθη ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος. Καὶ δὲν ἔφερε μὲν τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, κατὰ τοὺς πρώτους αὐτοῦ ἀγῶνας, ἀλλ' οὐχ' ἦττον οὗτοι ἐνίσχυον τὸ ἐθνικὸν φρόνημα, ἐξήγειρον τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ ἀνεπτέρουν τὰς ἐθνικὰς ἐλπίδας, τοιοῦτοτρόπως οἱ Ἕλληνες οὗτοι ἀγῶνες προπαρεσκεύασαν τὴν νίκην τοῦ μεγαλοῦ

ἐθνικοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821, δι' οὗ ἤρχισεν ἡ πραγματοποιήσις τῆς ἐθνικῆς ἰδέας.

Ὁ Ῥήγας Φεραίος, γενόμενος ὁ ἐνδοξος σημαιοφόρος τῆς ἐθνικῆς ἰδέας, ἐγένετο καὶ μάρτυς αὐτῆς· οὐχ' ἦττον ἡ ἐθνικὴ ἰδέα ἐθυσίασθη διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μεγάλου ἥρωος.

«Σπόρον ἐλευθερίας ὁ Φεραίος σπείρειν ἀείδεις· καὶ θά ε μὲν κείνης, σπέρμα δ' ἔβλαστε μέγα.» ὡς εἶπεν ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν διδάσκαλος.

Διὰ τοῦ ἀγῶνος τούτου ἠλευθερώθη ἡ μικρὰ αὐτῆς γωνία τῆς Ἑλλάδος, ἥτις καὶ ἐγένετο ἔκτοτε ὁ ἐπίσημος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἡ ἐστία τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας καὶ ὁ σημαιοφόρος τῆς πανελληνίου ἰδέας.

Ὁ ἀγὼν ἐν τούτοις ἐξηκολούθησε καὶ ἐξακολουθεῖ, ἐπιδιώκων τὴν πλήρη ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, καὶ τὴν ἐθνικὴν αὐτῆς ἐνότητα ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ εὐνομίᾳ. «Ἀπασαί αἱ Ἑλληνικαὶ χῶραι ἠγωνίσθησαν κατὰ τὸν ἀθάνατον ἀγῶνα τοῦ 1821, ὅστις συνεκίνησε τὸν κόσμον καὶ ἐνεπνευσε συμπάθειαν καὶ ἀγάπην εἰς τοὺς φιλελευθέρους λαοὺς. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀδικία διπλωματικὰς πλείστας ἐξ αὐτῶν ἐπανέφερεν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγόν, αὐταὶ ἐξηκολούθησαν τὸν ἀγῶνα, καὶ πολλάκις μετὰ ταῦτα ἐπανεστάτησαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των· τοιαύτας δὲ ἐπαναστάσεις καὶ ἀγῶνας μετὰ πόνου ἀναγράφει ἡ νεώτερα ἱστορία. Ἡ Κρήτη, ἡ Ἠπειρὸς, ἡ Θεσσαλία, καὶ ἄλλαι Ἑλληνικαὶ χῶραι, ἠρωϊκῶς ἠγωνίσθησαν, καὶ μάρτυρες τῆς ἐλευθερίας ἐκνήχθησαν ὑπὸ τῶν φιλελευθέρων λαῶν. Οἱ συνεχεῖς οὗτοι ἀγῶνες τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς τί ἄλλο δεικνύουσιν ἢ ὅτι τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα ἀείποτε ἀκμάζει· τί ἄλλο μαρτυροῦσιν ἢ τὴν πίστιν τοῦ Ἕλληνοῦ εἰς τὴν ἐθνικὴν του ἰδέαν; τί ἄλλο κηρύττουσιν ἢ ὅτι ὁ Ἕλληνας θεωρεῖ τὴν ἐλευθερίαν ὡς τὸ ὑπέρτατον ἀγαθόν, καὶ ὅτι μόνον ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας δύναται νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν του; Ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνικότης ἔχει μεγάλην ἐν τῷ κόσμῳ ἀποστολὴν, ἔχει δὲ συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς τῆς ταύτης, καὶ ὡς ἦναι ἐθέλωσι οἱ ἰσχυροὶ τοῦ κόσμου, ὅτι οὔτε οὗτοι θέλωσι κατισχύσει τῶν ἱστοριονομικῶν νόμων, οὔτε ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ θέλει παύσει ποτὲ ἀγωνιζομένη ὑπὲρ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἀποστολῆς τῆς· διότι ὑπεράνω τῶν ἰσχυρῶν τοῦ κόσμου καὶ ὑπεράνω τῶν λαῶν ὑπάρχει εἰς ἀνώτατος Κυριάρχης, ὅστις διέπει τὰ τοῦ κόσμου, ὑπὸ τοὺς νόμους τοῦ ὁποῦ βιοῦσιν οἱ λαοί, ὅστις θέλει ἐλευθερίαν καὶ δικαιοσύνην, καὶ ὅστις λέγεται Θεός.

Τοιαύτη εἶναι ἡ μέχρι τοῦδε ἱστορία, καὶ τοιαύτη ἡ πρόδοσις τῆς ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων ἰδέας. Οἱ πεπολιτισμένοι δὲ λαοί, μορφώσαντες πεπολιθῶσιν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἀνεκλήρουν πρὸ ὀλίγου, διὰ τῶν ἐν Βερολίῳ συνελθόντων ἀντιπροσώπων των τὰ δίκαια αὐτῆς, καὶ ἀπεφάσισαν δημοθυμῶδον καὶ ἐπισήμως τὴν ἀπελευθέρωσιν δῶα ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπαρχιῶν, τῆς Ἠπειροῦ καὶ Θεσσαλίας. Πάντες δὲ οἱ ἔξοχοι νόες τῆς ἐποχῆς κηρύττουσιν ὁμοφώνως τὴν μεγάλην τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου ὑπεροχὴν καὶ σημαντι-

κόττητα εν τη Ανατολή, και ομολογοῦσι τὴν δύναμιν και τὸ μέλλον αὐτοῦ ὡς στοιχείου ἐκπολιτιστικοῦ.

Ἡ σημαία τῆς ἐλευθερίας εἶναι σήμερον ἡ σημαία τῆς πεπολιτισμένης ἀνθρωπότητος, ἐννοούσης ὅτι, ἡ μὲν ἐλευθερία εἶναι τὸ ὑπέρτατον ἀγαθόν, ὃ δὲ ὑπὲρ ταύτης ἄγων ὁ ὑπέρτατος νόμος. Διὰ τοῦτο οἱ λαοὶ ποθοῦσι τὴν ἀπελευθέρωσιν, και εὐχονται καθ' ἑκάστην τὰ βέλτιστα ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος. Ἡδὴ δὲ θεία φωνὴ προσκαλεῖ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος εἰς ἀνανέωσιν, ἢ μᾶλλον εἰς ἐξακολούθησιν τοῦ μεγάλου ἀγώνος, και παρορμᾷ αὐτὸ πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ἱερῶν πόθων του. Ἡδὴ ἡ ἑθνικὴ ἰδέα παρίσταται ἡμῖν ὑπὲρ ποτε ἄλλοτε λαμπρὰ και ἀκτινοβόλος, ἐμπνέουσα ἐλπίδα και θάρρος εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν, και ἐνισχύουσα τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν. Ἡ ἑθνικὴ ἰδέα ἵσταται ἤδη ἐμπροσθεν τοῦ βωμοῦ τῆς Πατριδος, κρατοῦσα τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας και ἐπιβάλλουσα ἡμῖν τὰς ὑπερτάτας θυσίας. Ἡ ἑθνικὴ ἰδέα ἐμπνέει ἤδη εἰς σύμπαν τὸ ἑλληνικὸν τὸν οὐράνιον ἐκείνον ἐνθουσιασμόν, ὅστις ἀείποτε ἐλάμπρυνε τὴν ἑλληνικὴν ἐλευθερίαν, και ἔδωκε τῷ ἑλληνικῷ ἔθνει ἔξοχον θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ ἐνθουσιασμός εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἰσχὺς τῶν λαῶν ἐν ὧραις κινδύνων, εἶναι ὁ Προμηθεὺς ὁ ἀρπαζὼν τὴν ἐλευθερίαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ και δίδων αὐτὴν εἰς τοὺς λαούς.

Εὐρισκόμεθα λοιπὸν πλησιέστατα νέου πανελληνίου ἀγώνος ὑπὲρ τῆς ἑθνικῆς ἰδέας. Δι' αὐτοῦ δὲ δὲν θέλει ἐπιδιωχθῆ μόνον ἡ παραχώρησις τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἡπείρου και Θεσσαλίας, οὐχὶ βεβαίως, ἀλλὰ ἡ ὀριστικὴ ἀποκατάστασις ὅλης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Ἀφοῦ οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς τὸ δικαίον θεωροῦσιν ὡς μηδεμίαν ἔχον ἀξίαν, ἐὰν δὲν ὑποστηρίξεται ὑπὸ τῆς ὑλικῆς ἰσχύος, ἐὰν δηλ. δὲν διεκδικήσῃ ἰδίᾳ χεῖρ ἕκαστος τὸ δικαίον του, διὰ τοῦτο και ἡμεῖς, οὐδὲν πρὸς τῆς Εὐρώπης λαμβάνοντες, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἰδίου ἡμῶν ἀγώνος ἐπιδιώκοντες τὰ δίκαια τοῦ Γένους μας, ὀφείλομεν και δικαιοῦμεθα νὰ μὴ περιορισθῶμεν εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν και ἐνωσιν μὲτα τῆς Ἑλλάδος τῶν δύο ἐπαρχιῶν τῆς Ἡπείρου και Θεσσαλίας, ἀλλὰ νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν πλήρη ἐθνικὴν ἀπελευθέρωσιν και τὴν πλήρη ἐθνικὴν ἐνότητα. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀγὼν ἡμῶν θέλει λύσει κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ὀριστικῶς τὸ ἀνατολικὸν ζήτημα, και θέλει συντελέσει εἰς τὴν κατάλυσιν τῆς ὀθωμανικῆς ἐν Εὐρώπῃ κυριαρχίας, διὰ τοῦτο ὀφείλομεν και δικαιοῦμεθα, ὅχι μόνον νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν ἀπελευθέρωσιν ὅλων τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν και νήσων, ἀλλὰ και αὐτῆς τῆς ἄλλοτε πρωτεύουσῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τῆς λαμπρᾶς Ἐπιταλόφου. Ναί! αὕτη εἶναι ἡ ὑπερτάτη ἑθνικὴ ἰδέα τοῦ Ἑλλ. λαοῦ, ἣν ἔχει ἐν τῇ συνείδησει του, αὕτη ἡ λαμπρὰ ἐλπίς, ἣν τρέφει ἐν τῇ καρδίᾳ του, αὕτη εἶναι ἡ σημαία ὑπὸ τὴν ὅποιαν ἠγωνισθῆ, ἀγωνίζεται, και δὲν θὰ παύσῃ ἀγωνιζόμενος.

Τὴν ἰδέαν τούτην εὐρίσκουσι παράδοξον και παράλογον στενοκέφαλοι τινες πολιτικοὶ, μὲν ὡς τινες διπλωμάται, και κερδοσκόποι τινὲς φιλότουρκοι, οἵτινες νομίζουσιν, ὅτι αὕτη εἶναι προτὸν ἀσυγγνώστου φιλοδοξίας και παρὰδοξου φαντασίας. Καὶ ὅμως ἡ ἰδέα αὕτη εἶναι τὸσφ λογικὴ, ὀσφ και δίκαια, καθὸ στρεφόμεν εἰς τὴν ἱστορίαν και εἰς ἐθνολογικοὺς λόγους, ἀνεπιδέκτους ἀντιρρήσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἡ ἰδέα αὕτη δὲν ὑπάρχει μόνον εἰς τὰς κεφαλὰς τῶν Ἑλλήνων, αὕτη ὑπῆρξε και ὑπάρχει εἰς πολλοὺς μεγάλους πολιτικούς νόκς, οὓς δὲν δύνανται οὔτε κἀν ἂ ἀτενίσουσιν οἱ φιλότουρκοι μικροπολιτικοὶ και οἱ στενοκέφαλοι διπλωμάται. Ὅχι δὲ μόνον πάντες ὅσοι περιηγοῦνται σήμερον τὴν Ἀνατολήν, ἀλλὰ και ὅσοι ἀνάκαθεν περιηγήθησαν και εἶδον τὴν Ἑλλάδα και τὴν Τουρκίαν, πάντες ὅσοι ἐξήτασαν τὰ πράγματα και ἐμελέτησαν περὶ τοῦ μέλλοντος τῆς Ἀνατολῆς, ἰδόντες ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν πρῶτον και τὴν δύναμιν τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν ἐθλιότητα τῶν Τούρκων, πάντες ἐκέρυζαν και κηρύττουσιν, ὅτι ἡ Κωνσταντινούπολις

ἐξάπαντος πρέπει νὰ περιέλθῃ εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες, ὅχι μόνον εἶναι οἱ νόμιμοι κληρονόμοι αὐτῆς, ἀλλὰ και δικαιούνται εἰς τοῦτο ὡς ἐκ τῆς μεγάλης διανοητικῆς ὑπεροχῆς και τῆς ἐκπολιτιστικῆς τῶν δυνάμεως. Ὅτι περιηγηταὶ τῆς Ἀνατολῆς, ὡς βεβαίως ὁ αὐτὸς ἐθνικὸς ἡμῶν ἱστορικὸς Κ. Παπαρηγόπουλος, κατὰ τὴν 18 ἑκατονταετηρίδα, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν του τὰ πλεονεκτήματα τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς, προσηγγέλιαν τὴν πτώσιν τοῦ τουρκικοῦ κράτους, και μᾶ φωνῆ οὐδένα ἄλλον ἀνωμολόγουν ὡς προδότηλον κληρονόμον τῆς ὑπερτάτης ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀρχῆς, εἰμὴ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἡ φαντασιώδης, κατὰ τοὺς φιλοτούρκους και τοὺς ἐσφαλταμένους τὴν κληρονομίαν μας, αὕτη ἰδέα ὑπεστηρίχθη εἰς προγενεστέραν ἐποχὴν ὑπὸ τῆς Αὐτοκρατορίας ἐκείνης, ἣτις διεκριθῆ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην διὰ τὸν μέγαν αὐτῆς νοῦν, και ἣτις κατέχει ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἔθνους τῆς ἔξοχον θέσιν, ὑπὸ τῆς Μεγάλης, λέγομεν, Αἰκατερίνης. Ὅτε οἱ Ἕλληνες, ὑπηρετοῦντες τὴν ἐθνικὴν τῶν ἰδεῶν, ἐξήτησαν ἀπὸ τὴν Μεγάλην ταύτην Αὐτοκράτειραν κατὰ τὸ ἔτος 1790, ὀσφως αὕτη συντρέξῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ γένους τῶν και τὴν ἀνίδρυσιν τοῦ κράτους τῶν, ἔχοντος ὡς πρωτεύουσαν τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ υἱοῦ της, ἡ μεγαλόνοος Αὐτοκράτειρα, ὅχι μόνον δὲν εὐρε παρὰδοξον τὴν ἰδέαν, ἀλλ' ἀπεναντίας τὴν παρεδέχθη, τὴν ὑπεστήριξε, και εἰργάσθη ὑπὲρ αὐτῆς, ἴσως δὲ και θὰ ἐπραγματοποιεῖτο, ἐὰν δὲν ἀντίστατο τότε ἡ Αὐστρία. Οὐχ' ἦτιον ἔκτοτε πάντες διεβλεπον ὅτι, ὁ μὲν Τούρκος θὰ ἀπέλθῃ ἡμέραν τινὰ ἐκ τῆς Εὐρώπης, ὁ δὲ Ἕλληνας θὰ διαδεχθῆ αὐτόν, ὀσφ και ἤρξατο πραγματοποιούμενον ἀπὸ τῆς μεγάλης ἡμῶν ἐπαναστάσεως. Πρὸ ὀλίγων δὲ ἐτῶν ὁ μέγιστος πολιτικὸς τῆς ἐποχῆς του, ὁ περιώνυμος Μετερνίχ, ὀσφως δὲν δύνανται νὰ κατηγορηθῆ, ὅτι διεκείτο φιλίως πρὸς τοὺς Ἕλληνας και ὅτι ἐνεπνέετο ὑπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἀγάπης του, ὁ μέγας, λέγομεν, οὗτος πολιτικὸς νοῦς, μελετῶν τὴν ἰδέαν ταύτην, ὅχι μόνον τὴν εὐρισκὼν ὀρθῶν και λογικῶν, ἀλλὰ διανοεῖτο και νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ, παραδεχόμενος μάλιστα ὡς ἀναγκαίαν τὴν πραγματοποιήσιν της χάριν τῶν γενικῶν συμφερόντων τῆς ἀνθρωπότητος διὸ και, τοῦ λόγου ὄντος, περὶ καταλύσεως τοῦ τουρκικοῦ κράτους, ἔγραψε πρὸς τὸν διακεκριμένον αὐτοῦ φίλον Πρόκος ὡς ἀκολουθῶν: Ἡ ἰδέα μου και τὸ σχεδίου μου εἶναι ὅτι ἀνάγκη ἡ Κωνσταντινούπολις νὰ δοθῆ εἰς μόνους τοὺς Ἕλληνας, και ἑλληνικὴ νὰ γίνῃ πᾶσα ἡ μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως και Ἀθηνῶν χώρα. Ἀνάγκη και Ἀθῆναι νὰ μετενεχθῶσιν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ταῦτα ἔγραψεν ὁ πολὺς Μετερνίχ.

Ἐξετάζοντες δὲ και τὰ τῆς σημερινῆς ἐποχῆς, βλέπομεν ὅτι ἔξοχοι πολιτικοὶ νόες τῆς Εὐρώπης δὲν βλέπουν ἀλλῆν λύσιν δικαιοτέραν και συμφεροτέραν διὰ τὸν πολιτισμὸν και τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ μεγάλου και φοβεροῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος ἢ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὅλων τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν και νήσων, και τὴν ἀπόδοσιν τοῦ Βυζαντίου εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἑλλήνων διὸ και κηρύττουσιν ὅτι ἡ Βασιλις τοῦ Βοσπόρου ἀνήκει εἰς τοὺς Ἕλληνας, και εὐχονται τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἰδέας ταύτης χάριν τοῦ δικαίου, τῆς ἐλευθερίας και τοῦ πολιτισμοῦ.

Ὡς πολὺ δὲ ὀρθῶς παρατηρεῖ ὁ αὐτὸς ἐθνικὸς ἡμῶν ἱστορικὸς, τοῦ ὀποίου αἱ γνώμαι και αἱ κρίσεις θεωροῦνται ὡς ὀρθόταται ὑπ' ὀλου τοῦ πεπαιδευμένου κόσμου, ἀξὺ ὅλων τῶν ἰθαγενῶν φυλῶν τῆς Ἀνατολῆς ἢ μόνον ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτῆς και τῶν σημερινῶν συστατικῶν προωρισμένην νὰ ἀρξῆ τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ὀμολογουμένως ἡ Ἑλληνικὴ. Ἐπὶ 1200 ἔτη ἤρξεν αὐτῆς και διέσωσε τὸν προμαχῶνα τούτον τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ μύριων και ἰσχυροτάτων πολεμίων. Τοιαύτη δὲ εἶναι και ἡ ἐπικρατοῦσα ἰδέα ἐν τῇ συνείδησει τῶν φιλελευθέρων και φιλοπροόδων λαῶν. Ἐὰν δὲ ὑπάρχουσι και πολιτικοὶ τινὲς ἐναντιοφρονούντες, οὗτοι ἡ ὀρμῶνται ἀπὸ ἀρπακτικῆς ὀρεξῆς διὰ τὰς

χώρας τῆς Ἀνατολῆς και τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς, ἢ εἰς πολιτικοὺς ὀπισθοδρομικοὺς, πολιτικοὺς μωποῦντες πρὸς τὴν δικαιοσύνην και τὸ μέλλον. Οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ φρονοῦσιν οὐχ' ἦτιον ὅτι ἡ τοιαύτη λύσις τοῦ μεγάλου ζητήματος τῆς Ἀνατολῆς θέλει εἶσθαι ἢ μᾶλλον πολιτικὴ, ἢ μᾶλλον ἐντιμος, ἢ μᾶλλον διὰ τὴν Εὐρώπην ἀκίνδυνος, και ἢ μᾶλλον συμφέρουσα διὰ τὸν πολιτισμὸν και τὴν ἐλευθερίαν. Οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ φρονοῦσιν, ὅτι ἡμέραν τινὰ ἡ Κωνσταντινούπολις θέλει περιέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν Ἑλλήνων, και ὅτι ἡ λύσις αὕτη θέλει εἶσθαι ἢ ὀδοῦ τῆς ἐποχῆς και τὸ κέρδος τῆς ἀνθρωπότητος. Τότε δὲ θέλει ἐξασφαλισθῆ διαρκῆς εἰρήνη ἐν τῇ Ἀνατολῇ, ἣτις εἶναι τὸ ὑπέρτατον ἀγαθόν, εἰς ὃ ἀποβλέπουν οἱ λαοὶ μετὰ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἐλευθερίας. Εἰρήνη και ἐλευθερία εἶναι ἡ ἐλπίς τῶν λαῶν, διὸτι ἐν τῇ εἰρήνῃ και τῇ ἐλευθερίᾳ θέλουσιν εὐρε τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν τῶν. Εἰρήνη και ἐλευθερία εἶναι ὁ πόθος τῆς ἀνθρωπότητος, διὸτι ἐν τῇ εἰρήνῃ και τῇ ἐλευθερίᾳ ἐκπληροῦ αὕτη τὴν ἀληθῆ ἀποστολήν της.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ ἑθνικὴ ἡμῶν ἰδέα εἶναι μεγάλη, ἡμεῖς καυχόμεθα ἔτι μᾶλλον διὰ τοῦτο, και ἰσχυρίζόμεθα ὅτι, ὀσφω μεγαλύτερα εἶναι ἡ ἑθνικὴ ἰδέα λαοῦ τινός, τὸσφ ὁ λαὸς οὗτος ἔχει μεγαλύτεραν ψυχὴν και εὐρύτερον μελλόν. Ἡ ἑθνικὴ ἰδέα ἐκάστου λαοῦ εἶναι τὸ ἰδεώδες αὐτοῦ και ἐκπροσωπεῖ τὴν ἀποστολήν του. Τὰ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὡς μεγάλα ἀναφερόμενα ἔθνη εἶχον τὴν ἐθνικὴν τῶν ἰδεῶν, ἣτις ἦτο ὁ νόμος τοῦ βίου τῶν, και ὁ ἀστὴρ ὁ ὀδηγῶν αὐτὰ εἰς τὴν ὀδοῦν και τὴν ἀθανασίαν. Ὅσα ἔθνη δὲν εἶχον τὸ ἰδεώδες αὐτῶν, ἤλθον ἐν τῷ κόσμῳ και ἀπῆλθον, οὐδὲν μέγα διαπράξαντα, και οὐδὸσφως τὴν ἀνθρωπότητα ὀφελῶσαντα, διὸ και μόλις μνημονοῦνται ὑπὸ τῆς ἱστορίας.

Ἐκαστον λοιπὸν ἔθνος, ἔχεν ἱστορίαν και ἀποστολήν, ἔχει και τὴν ἐθνικὴν του ἰδέαν, ἣτις ἐκπροσωπεῖ τὴν ψυχὴν και τὸ μέλλον του, τοῦτο δὲ εἶναι νόμος τοῦ Θεοῦ, διὸτι, κατὰ τὸν μέγαν ποιητὴν τῆς Γαλλίας Κορνῆλιον

il est vrai que du ciel la puissance infinie
Départ à chaque peuple un différent genie

Και τὸ ἑλληνικὸν λοιπὸν ἔθνος, ἀφ' ὀτου ὑπῆρξεν ἐν τῷ κόσμῳ, εἶχε τὴν ἐθνικὴν του ἰδέαν, ὑπὲρ τῆς ἀείποτε εἰργάσθη και ἠγωνισθῆ, εἶναι δ' αὕτη ἢ ὑψηλοτέρα τῶν ἰδεῶν, ἢ ἰδέα τῆς ἐλευθερίας και τοῦ πολιτισμοῦ. Ἰδοὺ ὀλοκλήρος ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἐπὲρ τῆς ἰδέας ταύτης ἀγωνίζεται και θέλει ἀγωνισθῆ και τὸ νέωτερον Ἑλληνικὸν ἔθνος με ὀλας δὲ τὰς ἀντιδράσεις και τὰς συσκαφαντίας θέλει κατορθῶσει νὰ πραγματοποιήσῃ αὕτην, και νὰ ἰδρῦσῃ ἡμέραν τινὰ τὸ κράτος του ἐν τῇ πόλει τοῦ Κωνσταντινοῦ.

Οἱ φιλότουρκοὶ εὐρίσκουσι πάντοτε λίαν παράδοξον τὴν ἰδέαν ταύτην. Ἐὰν ὀμως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐξετάσωμεν ἀφ' ἑνός μὲν τὴν κατάστασιν τοῦ σημερινοῦ Βυζαντίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰς προόδους, ἢς ἢ μικρὰ Ἑλλάς ἔκαμεν ἀπὸ τῆς ἀπελευθέρωσῆς της, και τὴν ἐκπολιτιστικὴν δύναμιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου κατὰ τὴν Ἀνατολήν, ἣτις εἶναι πανθομολογουμένη, θέλομεν ἰδεῖ ὅτι πολὺ ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ παραδόξου τῆς ἰδέας ταύτης ἔκτος ἐὰν οἱ κύριοι φιλότουρκοὶ νομίζουσιν, ὅτι βλέπουν τὴν εὐνομίαν και τὴν τάξιν εἰς τὸ Βυζάντιον, κυριαρχούντων τῶν Τούρκων, φοβοῦνται δὲ μήπως διαδεχθῆ ταύτας ἢ ἀναρχία και ἢ ἀταξία, κυριαρχούντων τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλὰ, κύριοι φιλότουρκοι, δὲν αἰσχύνεσθε ὑπερμαχοῦντες ὑπὲρ τῆς φυλῆς, ἣτις ἐβεβήλωσε τὰς ὀρωαιότερας χώρας τοῦ κόσμου, και ἣτις εἶναι χάριν ἡμῶν τὸ αἰσχος τῆς Εὐρώπης και τὸ ὀνειδος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου; Τί συνέσειφερον οἱ ἄγριοι οὗτοι εἰς τὴν πρῶτον τῶν χωρῶν, ἢς βεβηλοῦσι, τί συνέσειφερον εἰς τὸν πολιτισμὸν τῶν λαῶν, ἐφ' ὀν δεσποζοῦσιν ἐπὶ τοσοῦτους αἰῶνας; ἄπασα αὐτῶν ἡ ἱστορία εἶναι βαρβαρότης, ἄπαντα τὰ ἔργα ὀπισθοδρομικῆς, και ἄπασα ἢ ὀδοῦ ἀθλιότης. Τοιαύτη εἶναι ἡ φυλὴ, ὑπὲρ τῆς ἢ Εὐρώπῃ ἐπεχείρησεν ἄλλοτε ἀνωφελῶς

φοβερός πολέμου, και υπέστη μολώδεις δαπάνες. Ούδέποτε δὲ ἠδυνήθη νὰ ἐδραιωθῆ ἡ εἰρήνη ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὡς ἐκ τῆς ἀθλιότητος τῆς φυλῆς ταύτης, οὔτε θέλει ποτὲ ἐδραιωθῆ, ἐὰν ἡ Εὐρώπη δὲν εἴπῃ ἐπὶ τέλους εἰς αὐτὴν ἀπέλθε φυλὴ βέβηλος καὶ μιὰρὰ ἐκ τῶν ὠραιοτέρων χωρῶν τοῦ κόσμου, ἀπέλθε φυλὴ ἀγρία καὶ βάρβαρος εἰς τὰς ἰδιὰς σου χώρας, ἀπέλθε ἐκεῖ θεν ἤλθες.» Τὸ ἐνδοξώτερον ἔργον τοῦ 19 αἰῶνος θέλει εἶσθαι ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ τῶν βαρβάρων τούτων. Τότε θὰ ἀνθήσῃ καὶ πάλιν αὕτη ὑπὸ τὴν αὐρὰν τῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν κυριαρχίαν τοῦ πολιτισμοῦ, χειροκροτούντων τῶν λαῶν τὸν θρίαμβον τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ιδέας.

Ἀλλὰ, λέγουσιν οἱ φιλότουρκοι, ἡ Ἑλλάς δὲν ἀνταπεκρίθη εἰς τὰς προσδοκίας τῆς Εὐρώπης, δὲν ἐπραγματοποίησε τὰς ἐλπίδας τῶν φίλων τῆς, δὲν ἐξεπλήρωσε τὰς εὐχὰς τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Εἰς ταῦτα ὁμῶς ἀπαντῶσιν εὐγλώττως αἱ πρόοδοι τῆς Ἑλλάδος. Αὕτη, ἐξελευθερώσα τὴν δουλείαν, τῆς φοβεραῖ ἐκείνης δουλείας, δὲν ἦτο ἄλλο ἢ εἰρεῖα καὶ εὐφροσύνη, καταστροφή καὶ ἀθλιότης. Ὅσοι ἐβλεπον τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῆς δουλείας ἔκλαιον τὴν τύχην καὶ τὴν κατάστασιν τῆς, κατὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦ ἀγῶνος ὁ πόλεμος καὶ τὸ πῦρ συνεπλήρωσαν τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς. Καὶ ὁμῶς, μόλις ἡ γωνία αὕτη ἠλευθερώθη, καὶ ἔρχισεν νὰ θάλλῃ παντοῦ πρόοδος, παντοῦ κινήσις, παντοῦ ζωὴ. Ἐκτίσθη πόλεις ὡραίας, ἐκαλλιέργησεν ἐκτάσεις ἀπεράντους, παραγούσας πολυτίμητα προϊόντα, προήγαγε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, ἐστήσθησαν παντὸς εἴδους σχολαίαι, Γυμνάσια, Ἐκπαιδευτήρια, Ἀκαδημίαι, Πολυτεχνεῖον, Μουσεῖον, ἤγαγεν διάφορα ἐκπαιδευτικὰ κατστήματα, κατήγαγε καὶ διοικεῖται ἀπὸ νόμου ἀρίστους, προήγαγε τὸ ναυτικὸν εἰς βαθμὴν ἐπιζήλον, ὥστε νὰ κατέχη ἡ μικρὰ Ἑλλάς θέσιν μετὰ τῶν πρώτων ναυτικῶν ἐθνῶν τοῦ κόσμου, καὶ νὰ κυριαρχῆ ἡ Ἑλληνικὴ σημαία ἐφ' ὅλων τῶν θαλασσῶν, δεικνύουσα παντοῦ τὴν Ἑλληνικὴν δραστηριότητα. Ὁ πληθυσμὸς ἐδιπλασιάσθη ὁ πλοῦτος πῦξεν, αἱ Ἀθηναὶ διαλάουσι τὰ φῶτα τῆς ἐπιστήμης εἰς ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν, ἐπαινετοῦνται ἐν Ἑλλάδι πρῶτοι οὗτοι ἀνεπιτύχθη εἰς ἕρπον ὡστε πάντες οἱ ἐπισκεπτόμενοι αὐτὴν ξένοι, ἐρχόμενοι ὡς ἐπὶ τὸν ἄνυμπεπλανημένον ἰδέαν, ἀναγοροῦσι πρὸς αὐτὴν ἐντυπώσεις. Πάντα ταῦτα εἰς ἄλλο μαρτυροῦσιν ἢ ὅτι ἡ Ἑλλάς ἔκαμε μεγάλας προόδους ἐν τῷ πολιτισμῷ καὶ ὅτι ἔχει εὐρὴν τὸν μέλλον. Ἐν δὲ ταῖς ὑπὸ τὴν Τουρκίαν χώραις τί ὑπάρχει; βόρβος καὶ ἀθλιότης, πόλεμος κατὰ πάσης προόδου, μῖσος πρὸς τὸν πολιτισμὸν, καταδίκη καὶ ὄλεθος. Ἡ Ἑλλάς ἀνθεὶ σχετικῶς πρὸς τὴν Τουρκίαν, καὶ συναγωνίζεται μετὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς προόδου καὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ἡμεῖς ἐπομένως δὲν εὐρίσκομεν παράδοξον τὴν ιδέαν τοῦ νὰ ἀντικατασταθῆ ἡ βάρβαρος φυλὴ τῶν Τούρκων διὰ τῆς προοδευτικῆς φυλῆς τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ὡραίᾳ Ἑπταπόλει, ὅπου θέλει εἶσθαι ἡ ἀντικατάστασις τῆς βαρβαρότητος διὰ τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς ἀθλιότητος διὰ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Τουρκικῆς φαυλοδικησῆος διὰ τῆς εὐνομίας καὶ τῆς τάξεως. Διατινὰ διατελῆ ἡ ὠραιοτέρα πόλις τοῦ κόσμου ὑπὸ τὴν σπάθην τοῦ ἀσιανοῦ; διατι νὰ μὴν ἐπανθῆσῃ ἐπ' αὐτῆς ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἐλευθερία; Δὲν θὰ ἦναι τοῦτο μέγα κέρδος διὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἀνθρωπότητα; Ὁ πεπολιτισμένος κόσμος ἀς ἀποφασίσῃ τέλος νὰ λύσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀφοῦ θὰ λυθῆ ὅπως ὅποτε μίαν ἡμέραν, καὶ ἀς τὸ λύσῃ ὑπὲρ τῆς φυλῆς, ἥτις εἶναι ἡ ἀρίστη τῆς Ἀνατολῆς καὶ ἥτις ἐκπροσωπεῖ τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐθνῶν.

Οἱ φιλότουρκοι ὁμῶς ἰσχυρίζονται, ὅτι ὑποστηρίζουσι τὴν Τουρκίαν χάριν τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου. Ἀλλὰ δὲν εἶναι αἰσχρὸς διὰ τὴν διπλωματίαν καὶ τὰς κυβερνήσεις νὰ μὴ δύνανται νὰ διατηρήσωσι τὴν εἰρήνην ἢ διὰ τῆς διατηρήσεως τῆς Τουρκίας; Δὲν αἰσχύνονται δ' αὐτὰ ὁμολογοῦσα, ὅτι ἡ ὑπαρξίς τῆς Τουρκίας εἶναι ἀναγκαία χάριν τῆς εἰρήνης καὶ χάριν τῆς ἰσορροπίας τῶν εὐρω-

παϊκῶν δυνάμεων; Αἰσχρὸς διὰ τὴν Εὐρώπην, αἰσχρὸς διὰ τὴν διπλωματίαν καὶ τὰς κυβερνήσεις ἐν πλήρει 19 αἰῶνι νὰ ὁμολογῶσι χάριτας εἰς τοὺς ἀχρεῖους ὀθωμανοὺς!

Ἐν τούτοις ἡ Ἑλλάς ἔχει καθῆκον ὑπέρτατον ν' ἀγωνισθῆ ἐκ νέου κατὰ τῶν Τούρκων καὶ φιλοτούρκων, ἐὰν θέλῃ νὰ μὴ εἴπωσιν ἡμῶν τι. Ἄ μεταγενέστερα γενεαὶ ἀπῆρξεν καὶ αὕτη ὡς ἐλέγετο περὶ Καραχιδόνος, καὶ ὡς λέγουσι καὶ σήμερον διὰ πολλοὺς ἄλλους λαοὺς. Ἐχει καθῆκον νὰ ἀγωνισθῆ, ἐὰν θέλῃ νὰ ἀποδείξῃ τῷ κόσμῳ, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχει καὶ προορισμὸν καὶ μέλλον ἐφάμιλλον τῆς ἱστορίας τοῦ ἔχει καθῆκον νὰ ἀγωνισθῆ ὑπὲρ τῆς νίκης τῆς ἐθνικῆς του ιδέας.

Ἐκτὸς ὁμῶς τῶν ξένων καὶ φιλοτούρκων, ὑπάρχουσιν ἴσως καὶ μετὰ τῶν ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων τινὲς, μὴ διορῶντες καλῶς τὰ πράγματα, καὶ νομίζοντες ὅτι τὸ ζήτημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως εἶναι ὀνειροπόλημα δι' ἡμᾶς, καὶ ὅτι μετὰ αἰῶνας ἴσως θέλει λυθῆ. Ἡμεῖς ὁμῶς ἰσχυρίζομεθα ὅτι, ὅχι μόνον δὲν πρέπει νὰ θεωρῶμεν αὐτὸ ὡς ὄνειρον, ἀλλ' ἀπεναντίας ὅτι ὀφείλομεν συντόμως νὰ ἐργασθῶμεν πρὸς διεκδίκησιν τῆς πολυτίμου κληρονομίας μας. Πᾶς ὅστις ἔχει ἐν ἑαυτῷ Ἑλληνικὴν ψυχὴν, ὀφείλει νὰ διατηρῆ ἀκμαίαν τὴν συναίσθησιν τῶν δικαίων μας καὶ νὰ ἀγωνισθῆ ἐν τῷ προσεχεῖ μέλλοντι πρὸς διεκδίκησιν αὐτῶν. Μὴ νομίζετε ὅτι τὸ περὶ Κωνσταντινουπόλεως ζήτημα θέλει λυθῆ μετὰ αἰῶνας. Προσοχῆ, Ἕλληνες, μὴ ἀπατηθῆτε ὑπὸ ταύτης ἰδέας. Οἱ καιροὶ ἐπιέγουσι. Γρηγορεῖτε, διότι ἴσως πλησίον εἶναι ἡ ἡμέρα, κατ' ἣν θὰ κριθῆ ἡ τύχη τῆς περιωνύμου πόλεως. Ἴδου τί γράφει περὶ τούτου ἡ Ἐφημερίδα τοῦ Δονδίνου, ἥτις οὔτε τοῦ Ἑλλήνα εὐνοεῖ, οὔτε τὰς ιδέας τῶν, καθὼς ἐκπροσωποῦσα τὰ φρονήματα τῶν συντηρητικῶν, ὁμιλοῦσα περὶ τοῦ προσεχοῦς ἀγῶνος. «Ἐὰν οἱ Ἕλληνες, λέγει, κατὰ τὴν πρώτην σύγκρουσιν ὑπερισχύσωσι τῶν Τούρκων, οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἀποσύνθεσις τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Σουλτάνου, δὲν θὰ ἦναι πλέον ἀπλὴ φράσις, καὶ ὅτι τὸ μέγιστον ζήτημα τῆς διαδοχῆς ἐπὶ τῆς κληρονομίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως θὰ προσέλη εἰς τὸ μέσον ἀναπόφευκτόν.» Γρηγορεῖτε λοιπὸν, διότι οἱ ἰσχυροὶ τοῦ Βοσπόρου ἐτοιμάζονται νὰ ἀρπάξωσι τὴν κληρονομίαν μας, καὶ θέλουσι προεβῆ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν σχεδίων τῶν μετὰ τὸ αὐτῆς μεζόνος τῶν καὶ ἐπιτυχίας, μεθ' ὅσας μεζόνος ἡμεῖς ἀδιαφορίας ἠθέλομεν προσβλέπει εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, μὴ ἔχοντες ζωρὰν ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν τὴν συναίσθησιν τῶν δικαίων μας. Μὴ ἐξέρχεται οὐδὲ στιγμὴν ἐκ τοῦ νοῦ σας ἡ Κωνσταντινουπόλις, οὐδὲ ἀπὸ τῆς καρδίας σας ὁ πόθος αὐτῆς. Μὴ ἀποξενώσθε οὐδὲ στιγμὴν ἐκ τῆς συναίσθησῆος τοῦ δικαίου ἡμῶν, διότι τότε θέλομεν ἀποξενωθῆ τοῦ μέλλοντος ἡμῶν, θέλομεν ἀποξενωθῆ τῆς πολυτίμου κληρονομίας μας. Προσοχῆ, διότι ἔχομεν ἐχθροὺς πολὺ μεγαλειότερους καὶ ἀσυγκρίτως ἰσχυροτέρους τῶν Τούρκων, οἵτινες ἀτενίζουσι με ἀρπακτικὰ ὄρξεις εἰς τὰς Ἑλληνικὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς καὶ με ἀρπακτικὰς προθέσεις διὰ τὴν πρωτεύουσάν αὐτῆν. Ἄς ἡμεῖς ἔσταιμεν, διότι ἴσως ἐν τῷ προσεχεῖ ἀγῶνι, ἡ ἐναρξίς τοῦ ὁποίου θέλει εἶσθαι τὸ σύνθημα τῆς διαλύσεως τῆς Τουρκίας, καὶ ὅστις δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι θὰ ἦναι νικηφόρος, ἴσως λέγομεν παρουσιάσῃ τὸ ζήτημα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς διεκδικήσεως τῆς κληρονομίας τοῦ ἔθνους μας. Ὁ Τούρκος, ἐξάπαντος, θέλει προσεχῶς ἀπέλθει εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐὰν ἡμεῖς θεωρῶμεν ὡς ὄνειρον τὸν ὑπέρτατον ἐθνικὸν πόθον, ἐν δὲν δειχθῶμεν ἔτοιμοι νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν πραγματοποιήσιν του, ἰδού, ἔτοιμος ὁ Βοσπόρος νὰ ἀρπάξῃ τὴν Βασιλίδα τῆς Ἀνατολῆς, καὶ τότε ἠλώετο δι' ἡμᾶς ἐς αἰεὶ ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου.

Ἀλλ' ὅχι! τοῦτο δὲν θὰ γίνῃ, ὁ Βόσπορος θὰ ἴδῃ καὶ πάλιν κυριαρχοῦσαν εἰς τὴν αὐρὰν αὐτοῦ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν. Ἡ φωνὴ τῆς ἐλευθερίας λέγει ἤδη εἰς τοὺς Ἕλληνας κτυπάτε τὸν Τούρκον, κτυπάτε τὸν βεβηλώσαντα τὴν θρησκείαν σας, κτυπάτε τὸν ἀφαιρέσαντα τὴν ἐλευθερίαν σας,

κτυπάτε τὸν περιβρῖσαντα τὴν τιμὴν σας, κτυπάτε τὸν ἀπειλήσαντα τὴν ὑπαρξίν σας, κτυπάτε τὸν βίβαντα εἰς τὴν ἀθλιότητα τὰς ὠραιοτέρας χώρας τῆς οἰκουμένης, κτυπάτε, κτυπάτε!» Ἡ δὲ Ἑλλάς ὑπέκουσα εἰς τὴν φωνὴν ταύτην, θέλει μετ' ὀλίγον περιφέρει ὑπερήφανον τὴν σημαίαν τῆς ἐλευθερίας, ἢν θέλουσι χαιρετῆσαι ἐνθουσιωδῶς οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς, καὶ ἡ τὰς νίκας θέλουσι χειροκροτῆσαι τὰ φιλελεύθερα ἔθνη.

Αἱ ιδέαι περὶ διατηρήσεως τῆς Τουρκίας χάριν δὴθεν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἰσορροπίας ἀπηργασιώθησαν ἤδη, αἱ περὶ συμφερόντων ιδέαι κατεδικάσθησαν. Ἡ σημαία τῶν λαῶν εἶναι σήμερον δικαιοσύνη καὶ ἐλευθερία, καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τούτων ἐμφορεῖται ὁ κόσμος. Ὁ Τούρκος θέλει ἐκδιωχθῆ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐν ὀνόματι τῆς παγκοσμίου συνειδήσεως, ἐν ὀνόματι τῆς τιμῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἰδέα τῆς ἀπελευθερώσεως συμπάσης τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς κυριαρχεῖ ἤδη ἐν τῇ συνειδήσει τῶν πεπολιτισμένων λαῶν. Δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἅπαντες οἱ λαοὶ εἶναι φιλέλληνες. Ἄπαντες οἱ λαοὶ ὑφοῦσι φωνὴν ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἐξάπαντος θέλει θριαμβεύσει, διότι εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐλευθερίας, καὶ διότι «φωνὴ λαῶν φωνὴ Θεοῦ.»

Ἐμπρὸς λοιπὸν, καὶ μετ' ὀλίγον ἡ Ἑλληνικὴ σημαία θέλει κυριαρχεῖ ὑπερηφάνως εἰς τὴν αὐρὰν τῆς πανελληνίου ἐλευθερίας, χαιρετίζομένη ὑπὸ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν. Ἐμπρὸς, καὶ ἡ ἱστορία θέλει ἀναγράψῃ νέους ἥρωας τῆς Ἑλλάδος καὶ νέους θριαμβοῦς τῆς ἐλευθερίας. Ἐμπρὸς καὶ οἱ λαοὶ θέλουσι χειροκροτῆσαι τὸν ἀγῶνα ἡμῶν. Ἐμπρὸς καὶ ὁ κόσμος θέλει ἰδεῖ γεφανομένην ὑπὸ τῆς Τιμῆς καὶ τῆς Δόξης τὴν ἐθνικὴν ιδέαν τῶν Ἑλλήνων.

I. A. Γ.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Κύριον Κωνστ. Φιλόπουλον

Πάτρας.

Περὶ τὴν πρότασίν μας περὶ φορολογίας σταφιδοκαρπῶν ἐπαρχιακοῦ ἐγένετο ἀποδεκτὴ, ὑποστηρίχθησα ὑπὸ Τρικώπῃ συναινέσαντος Σωτηροπούλου Κοντογούρης.

Στάμον Πρόεδρον Ἐμπορικοῦ Συλλόγου

Πάτρας.

Βουλὴ παρεδέχθη ἵνα σταφιδοκαρπὸς ἐπαρχιῶν ὑπαγόμενος εἰς φορολογίαν δεκατριῶν δραχμῶν πληρῶναι τὸν αὐτὸν φόρον καὶ ὅταν φορτώνηται ἐν Πάτραις.

Ῥικάκης.

Πρόεδρον Ἐμπορικοῦ Συλλόγου «Βρυξῆς»

Πάτρας,

Βουλὴ παρεδέξατο ὅπως σταφιδοκαρπὸς ἐπαρχιῶν φορολογεῖται Πάτρας πρὸς δραχμ. δεκατρεῖς ὅπως καὶ εἰς τόπους παραγωγῆς συμφώνως πρὸς εὐχὰς συλλόγου ὑποστηρίχθησας καὶ παρ' ἡμῶν.

Ῥοῦφος.

Ἡ ἀνωτέρω εἰδήσις ἦν διαβιβάζουσα ἡμῖν ὁ ἡμέτερος βουλευτὴς εἶναι πολλῆς σπουδαιότητος διὰ τὴν πόλιν ἡμῶν, συγκαίρομεν τὸν ἐνταῦθα ἐμπορικὸν σύλλογον «Βρυξῆς» εἰς ἂν ὀφείλεται ἡ ἐπιψήφισις τοῦ φορολογικοῦ τούτου μέτρου, ὅπου αἶρει ἐν ἀδικον μειονέκτημα ἐκ τῆς ἐμπορικῆς ἡμῶν πόλεως.

Κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς οἱ Δημ. Μπελαβάνης καὶ Ἰωάν. Στράτος ἐρίσαντες πρὸς τὸν Κωνστ. Σύρτην, ἐν τέλει ἐτραυματίσαν αὐτὸν διὰ μαχαίρας ἐπικινδύνως κατὰ τὸ στῆθος καὶ τὴν ὠμοπλάτην καὶ ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

Κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ὁ κ. Γ. Γεωργιάδης διατρίβων δι' ὑποθέσεις του εἰς τὸ χωρίον Κράλη τοῦ δήμου Λύμης τῆς ἐπαρχίας Πατρῶν ἐπυροβολήθη ἀνεπιτυχῶς ἐντὸς τῆς οἰκίας ὅπου κατέλυε, διὰ πυροβόλου ὄπλου, ὑπὸ χωρικοῦ τινὸς Δ. Καραβίδα τοῦνομα, μεθ' οὗ εἶχε πολιτικὴν τινα διαφορὰν.

— Κατά αὐτάς συνελήφθη καταγγελοῖς ὁ Ἰωάν. Κόζικας, ὑπρέτης τοῦ ἐμπόρου κ. Ἰωάν. Μοντάλδου, ὡς ἀφαιρέσας κατὰ διαφόρους ἐποχὰς πράγματα ἐκ τοῦ καταστήματος τοῦ κυρίου του. Γενομένης ἐρεύνης ἀνεκαλύφθησαν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ συλληφθέντος ἀντικείμενα τινὰ ἀξίως περιπού χιλίων δραχμῶν, ὃ δὲ κατηγορούμενος δὲν ἤρνηθη τὴν πράξιν του.

— Κατὰ τὴν νύκτα τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἠνοιχθη δι' ἐξωτερικῆς ῥήξεως τοῦ παραθύρου τὸ ἐνταῦθα γαλλεῖον τοῦ Χ. Δημοπούλου καὶ ἀφαιρέθησαν ἐξ αὐτοῦ περὶ τὰ ἑκατὸν φράγκα. Τὴν ἐπιούσαν ὑποδείχθη ὡς ὑπόπτος συνελήφθη ὁ Πέτρος Πετρόπουλος, πρῶην ἐργάτης τοῦ ἐργαστηρίου παρ' ὃ εὐρίσθησαν τὰ κλοπιμαῖα, συνεπὼς προφυλακίσθη.

— Κατὰ τὴν γενομένην ἐπαναληπτικὴν ἐκλογὴν ἐν τῷ Πτωχοκομείῳ τὴν παρελθούσαν Παρασκευὴν, μέλη τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ φιλανθρωπικοῦ τοῦτου οἴκου ἀνεδείχθησαν, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν παραιτηθέντων, οἱ ἀξιοτίμοι ἡμῶν συμπολίται κ. κ. Ἀλκιβιάδης Μαργαρίτης, Νικόλ. Χαϊδόπουλος καὶ Διον. Φραγκόπουλος. Οὗτοι μετὰ τῶν προεκλεχθέντων κ. κ. Ἰωάν. Μακρυγιάννη καὶ Ἀνδρ. Κόλλα ἀπαρτίζουσιν ἤδη τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ καταστήματος.

— Ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἀφίκετο ἐνταῦθα καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ὁ κ. Κωνσταντῖνος Μυκκᾶς Πρόεδρος τῶν ἐν Πάτραις Πρωτοδικῶν. Ὁ κ. Μυκκᾶς ὅπου ἀν' ὑπηρετίῃ διεκρίθη, ὡς δικαστικὸς λειτουργός, ἐπὶ ἀκεραιότητι, ἀμεροληψίᾳ καὶ ἰκανότητι, ἔχομεν δ' ὑπ' ὄψιν τὰς ἐφημερίδας τῆς Ζακύνθου αἰτίνας, ἐπὶ τῇ ἀπομακρύνσει τοῦ κ. Μακκᾶ ἐκ τοῦ ἐκεῖσε δικαστηρίου, διερμηνεύουσαι τὸ κοινὸν φρόνημα, ἐξαίρουσιν τὴν δικαστικὴν συμπεριφορὰν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐντελῆ εὐδοκίμησίν του, καὶ περιγράφουσι διὰ ποίων ἐνδείξεων συμπαθείας καὶ ἐκτιμήσεως προεπέμθη ἀναχωρῶν ὑπὸ τοῦ δικηγορικοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ κοινοῦ.

— Προχθὲς Τετάρτην ὁ Χρ. Τζόγκας μετέβη εἰς τὴν κατὰ τὴν θέσιν Ῥωμανοῦ κειμένην σταφιδάμπελόν του καὶ εὗρεν ἐν αὐτῇ σκάπτοντας τὸν Σπ. Πράππαν καὶ Περικλῆν Ζαχολίτην ἐκ τοῦ χωρίου Ἐβγλυκάδος ἠελίας δὲ νὰ ἀπωθήσῃ αὐτοῦ ἐκ τῆς κατοχῆς τοῦ κτήματός του, ἐτραυματίσθη παρ' ἀμφοτέρων θανάτῳ δι' ἀξίνης καὶ πιστολίου εἰς διάφυρα τοῦ σώματός του μέρη καὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ διατελεῖ ἐν κινδύνῳ.

— Κατὰ τὴν μεσημέριαν τῆς προχθὲς Τετάρτης ὁ Μιχαὴλ Κακουράτος εἰσέβαλεν ἀρειμανίως εἰς τὸ κατὰ τὴν θέσιν Μερκάτο καφενεῖον τοῦ Γερασ. Δάβαρη, ἔθραυσε σκευὴ τινὰ τοῦ καφενεῖου, ἠπέλιψε φόνον κατὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ καφενεῖου, ἀλλ' ἐξῆλθε τετραυματισμένος κατὰ τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τοῦ ἰδίου τούτου ἰδιοκτήτου, κάλλιστα πράξαντος.

— Τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα ἐτελεύτησε, μετὰ μακρὰν νόσον, ἐν ἐξοικῇ οἰκίᾳ παρὰ τὸ χωρίον Μπεγουλάκι τῶν Πατρῶν ἡ Παρασκευὴ Ῥηγοπούλου, ἀδελφὴ τοῦ κ. Ἀνδρ. Ῥηγοπούλου πρῶην βουλευτοῦ ἡμῶν, ἥς τὴν ἀπώλειαν θρηνεῖ ἀποσηγορῆτος ἡ ἀπορφανισθεῖσα ἑτέρα ἀδελφὴ, ἡ σεβαστὴ κ. Βασιλικὴ. Πολλοὶ τῶν ἡμετέρων συμπολιτῶν τιμώντες τὴν μνήμην τῆς ἀποθανούσης καὶ οἰκτερόντες τὴν παλιμβολίαν τῆς τύχης τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, ἥς παίγιον ἐγένετο καὶ ἡ οἰκογένεια Ῥηγοπούλου, διαπρέψασα ἄλλοτε ἐνταῦθα ἐπὶ πλούτῳ καὶ ἰσχύϊ, μετέβησαν εἰς τὴν ἐξοχὴν καὶ προέπεμψαν εἰς τὸν τάφον τὴν καλὴν καὶ ἀγαθὴν δέσποιναν, διὰ πολλῶν ἐνδείξεων συμπαθείας καὶ ἀγάπης.

— Τὸ δημοτ. ἡμῶν συμβούλιον καταργῆσαν διὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὰς ὑποτροφίας τοῦ δήμου ἐψηφίσαντο ποσὸν τι χρηματικὸν ἵνα διανεμηθῇ εἰς ἀπόρους μαθητὰς ἀξίους διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν χρηστότητα των, ὑποστηρίζεως. Πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ὅτι ἡ διανομὴ τοῦ ποσοῦ τούτου δὲν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου πολὺ δικαίως, οὐδ' ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ ἐνδείξεις τῶν πιστοποιητι-

κῶν τῶν προσόντων ἐκάστου, ἐναπόκειται ὅθεν εἰς τὸν κ. Νομάρχην νὰ ἐπενέγκῃ ἐπὶ τῶν πράξεων τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου, ἐν τῷ δικαιοματί του, τοσοποσότητες ἀπονεμοῦσας δικαιοσύνην εἰς τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὴν χρηστότητα πολλῶν νέων αἰετινῶν παρεγνωρίσθησαν ὑπὲρ ἄλλων ὀλιγώτερα κερτιμῶν προσόντα. Πρὸ παντὸς πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν διανομὴν, ἡ οἰκονομικὴ θέσις ἐκάστου τῶν εὐεργετούμενων μαθητῶν, ἡ εἰς τὰ γράμματα ἐπίδοσις καὶ ἡ χρηστότης τοῦ ἡθους, πάντα δὲ ταῦτα ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ δύναται νὰ τὰ πληροφρηθῇ ἐκ τῶν διδασκάλων.

— Ἡ ἀγορὰ ἡμῶν ἀρθεῖσα πρὸ πολλοῦ ἀνεπιτήρητος καὶ ἀνεξέλεγκτος ἀπέβη λησταιρεῖον οἱ πωληταὶ πωλοῦσιν ὅπως καὶ ὅταν θέλωσιν ἐδώδιμα ὑποκείμενα εἰς διατίμησιν, πρὸ πάντων δὲ ἡ περὶ τὰ σταθμὰ καὶ μέτρα δολιότης ἤχη παρ' αὐτῶν εἰς βαθμὴν ἀξιοβήνητον. Ἡ κατάστασις τῆς ἀγορᾶς εἶναι τὸ κάτοτρον τῆς Ἀστυνομίας καὶ οἱ ἔχοντες τὴν διεύθυνσιν ταύτης καθήκον ἔχουσι νὰ μεριμνῶσι περὶ ἐκείνης, ἐὰν δὲν θέλωσι νὰ φαίνωνται δυσειδεῖς καὶ ὑπόπτοι.

— Τὴν παρελ. Κυριακὴν ἐτελέσθησαν ἐνταῦθα ἐν συγγενικῷ κύκλῳ οἱ γάμοι τοῦ κ. Ἀνδ. Ρούφου μετὰ τῆς καλλιῆς καὶ εὐγενῆς δεσποινίδος Φιφῆς Ἀνωτοπούλου, θυγατρὸς τοῦ ἀξιοτίμου ἡμῶν συμπολίτου κ. Ἰωάννου Ἀνωτοπούλου. Οἱ πολυἀριθμοὶ φίλοι ἀμφοτέρων τῶν οἰκογενειῶν ἐπεύχονται εἰς τὸ νεαρὸν ζεῦγος πᾶσαν εὐτυχίαν.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐτελέσθησαν ἐπίσης ἐνταῦθα οἱ γάμοι τοῦ κ. Ἀγαθοκλέους Δημοπρακτοῦ ἐμπόρου, μετὰ τῆς σεμνῆς καὶ χρηστῆς νεανίδος Παναραίας Πολυχρονπούλου ἀδελφῆς τοῦ φίλου δικηγόρου κ. Παναγ. Πολυχρονπούλου.

— Ἀπὸ τῆς Κυριακῆς ἤρξαντο ἐν τῷ ἡμετέρῳ δημοτ. θεάτρῳ αἱ παραστάσεις τοῦ ἐξ Ἀθηνῶν ἀφιχθέντος μελοδραματικοῦ θιάσου καὶ οὕτω πάνυ ἀδοκίμως οἱ ὀλίγοι παρ' ἡμῖν ἐκλεκτοὶ φίλοι τοῦ θεάτρου τούτου, μετὰ πολλοῦ χρόνου παρέλευσιν, ἔχουσιν ἤδη τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀπόλαυσιν. Ὁ θιάσος δὲν εἶναι κακός, δύναται νὰ προσελκύσῃ πολλοὺς φίλους τῆς μουσικῆς, διότι συνίσταται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ παλαιῶν καλλιτεχνῶν ὧν ἡ τέχνη καὶ ἡ εὐπειρία ἀναπληροῖ ἐν μέρει ἄλλας ἐλλείψεις καὶ φέρει ἐπὶ τῆς σκηνῆς μελοδράματα γνωστὰ καὶ τόσο ἀρέσκοντα ἐνταῦθα. Ἡ μεγαλητέρα ἀτέλεια εὕρηται ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ, ἐν ἣ παραδόξως δὲν ἀκούεται ἐφέτος σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ εὐστροφον καὶ εὐχρον βιολίον τοῦ κ. Τίβερι, ὅπερ μανθάνομεν ὅτι ἀπεκλείσθη διὰ προσωπικοῦς λόγους. Εἴπομεν καὶ προηγουμένως ὅτι τὸ θέατρον ἐφέτος ἦτο τι ἀκαιρον, ἀφοῦ ὅμως ἦλθε, καὶ ἡ θεατρικὴ περίοδος εἶναι τόσο βραχεία, φιλανθρωπίας ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἡ ὑποστηρίξις του, ἵνα μὴ καλλιτέχναι ἀξιοὶ συμπαθείας, ἐν πόλει πλουσία οἶα ἡ ἡμετέρα στερηθῶσι τῶν μέσων πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν πατρίδα των.

— Ὁ κ. Δ. Λάτας ἱεροκλήρῳ ἤρξατο ἐκδίδων ἐν Ἀθῆναις χρησιμωτάτην ἐφημερίδα ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σιών» ἥς ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὰ τρία πρῶτα φύλλα. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἐστὶ θρησκευτικὴ, εἶναι δὲ προωρισμένη διὰ τὰς οἰκογενείας, αἰτίνας δυστυχῶς στεροῦνται παρ' ἡμῖν παρομοίων ἀναγνωσμάτων. Διὰ γλώσσης ἀπερίττου καὶ ἀπλουστατῆς, ὅπως γίνηται καταληπτὴ ὑπὸ πάντων, ὁ διαπρεπὴς ἱεροκλήρῳ πραγματεύεται ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ, ἀντικείμενα συντελοῦντα εἰς τὴν ἐξήγησιν ἀληθειῶν τοῦ εὐαγγελίου, ἐξηγεῖ τὴν σημασίαν καὶ τὸν σκοπὸν ὄλων τῶν τύπων τῶν εἰρητῶν καὶ τῶν τελετῶν τῆς καθ' ἡμᾶς ἐκκλησίας, ἀναπτύσσει πρακτικῶς τὰ ἀναγνωσκόμενα κατὰ Κυριακὴν εὐαγγέλια, παραθέτει γνώμης καὶ ἠθικὰ ἀποφθέγματα τῶν κατὰ καιροῦ φιλοσόφων, παρέχει πολυτίμους ἐκκλησιαστικὰς εἰδήσεις, ἐν ἐνὶ λόγῳ παρέχει τῇ Ἑλληνικῇ οἰκογενείᾳ πνευματικὴν τροφὴν ὑγιεστατήν. Τὴν ἐφημερίδα ταύτην θερμῶς συνιστῶμεν τοῖς ἡμετέροις συμπολίταις, ἥς ἄλλως τε καὶ ἡ συνδρομὴ εἶναι ἐλαχίστη.

Κύριε Συντάκτα τῆς ἐφημερίδος «Φανός».

Ἀληθῶς ἐγένετο ἡμῖν γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ διατριβογράφου Ἀργυρίου Μιχαλακοπούλου ὑποκρυπτομένου διὰ τοῦ θηλάζοντος ἔτι Στεφάνου Μιχαλακοπούλου καὶ θεωροῦμεν ἀλλότριον τῆς ἀξιοπροσέπειας μας νὰ ἀπαντήσωμεν. Ἄλλοις δὲ ἀνῆκει νὰ ἔρχωνται εἰς συνεντεύξεις καὶ ἀνταλλάσσοι τὰς ἰδέας των μὲ ἀτελεῖς ὑπάρξεις, ἡ μὲ ὑπάρξεις, ἐφ' ὧν ἡ ἐπήρεια τῶν τοῦ χρόνου ἐποχῶν ἐξήσκησεν ἐπιρροὴν τινά.

Δέχθητε, Κ. Συντάκτα, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς πρὸς Ἑμᾶς ὑπολήψεώς μας.

Οἱ Β. καὶ Γ. γραμματεῖς τοῦ Τελωνεῖου
Γ. Κωστάκης Ἰ. Σ. Ἀθανασιάδης.

Ἄριθ. 173.

ΤΟ ΦΡΟΥΡΑΡΧΕΙΟΝ ΠΑΤΡΩΝ

Διακηρύττει ὅτι:

Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 5076 τηλεγραφικῆς διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ προμήθεια δύο χιλιάδων σιδηροδιδύμων καὶ δύο χιλιάδων κλινοσανίδων πρὸς κατάρτισιν χιλίων κλινῶν.

Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθησομένη ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸν συνῆθη τῶν δημοπρασιῶν τόπον, ἀρχεται τὴν 6 ἑλευσομένου μηνὸς Φεβρουαρίου ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ λήγει τὴν 8 ἰδίου μηνὸς ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἀπὸ τῆς 11 π. μ. ὥρας μέχρι τῆς 12 τῆς μεσημβρίας.

Οἱ ὅροι τῶν συμφωνιῶν, ὡς καὶ τὸ δείγμα τῶν σιδηροδιδύμων καὶ κλινοσανίδων εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν καὶ δύναται οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι νὰ λάβωσι γνῶσιν ἀπὸ τῆς 9 μέχρι τῆς 11 π. μ. ὥρας ἐκάστης ἡμέρας.

Ἡ κατακύρωσις ἔσται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Τὰ κηρύκεια δικαιοῦματα καὶ τέλη τῆς σημάσεως ἔσονται εἰς βᾶρος τοῦ ἐργολάτου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθὴν καὶ διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Φορολογούμενος» καὶ «Ἐμπορικὸς Παρατηρητής».

Ἐν Πάτραις τὴν 26 Ἰανουαρίου 1881.

Τὸ Φρουραρχεῖον Πατρῶν
(Τ. Σ.) Ἰ. ΗΛΙΑΔΗΣ Λοχαγός.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρὰ τῷ Καταστήματι τῶν κ. κ. Ἀδελφῶν Ἰ. Παππακωνσταντίνου ἀπέναντι τῆς οἰκίας τοῦ κ. Ἀνδρ. Μ. Κόλλα ἐνοικιάζονται διάφορα ἐνδυμασία διὰ προσωποδοφόρους, ἦτοι Ντόμινα διαφόρων χρωμάτων, ἐνδυμασία γυναικεία εὐρωπαϊκῆ, Βλάχικαι, ἀνδρικαὶ διαφόρων εἰδῶν, καὶ Θεταρκαί, πρὸς δὲ παίδων καὶ κορασίων ἅπασαι ἐντελῶς καταρτισμέναι μεθ' ὄλων τῶν κοσμημάτων, ἦτοι ξιφῶν ὑπομανίωκν, περικνημίδων καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀπαιτούμενον δι' ἐκάστην ἐνδυμασίαν. Οἱ βουλόμενοι προσελθέτωσαν καὶ θέλωσι μείνει λίαν εὐχαριστημένοι διὰ τὴν καθαριότητα καὶ τὸ μέτριον τῆς τιμῆς.

Ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς 1 Φεβρουαρίου ἐν τῷ συνῆθη τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν μία σταφιδάμπελος ἐκ στρεμμάτων 24 καὶ 730/000 κειμένη εἰς θέσιν Μέσα Ἀγιά, περιελθούσα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐνταῦθα Δημ. Νοσοκομείου μετὰ τὸν θάνατον τῆς μακαρίτιδος Μηλάκενας καὶ ἐκποιουμένη πρὸς ὄφελος καὶ συντήρησιν τοῦ ἰδίου φιλανθρωπικοῦ οἴκου. Τὸ κτῆμα τοῦτο εἶναι ἐκ τῶν τῆς πρώτης ποιότητος σταφιδάμπελων. Βίδοποιούνται ὅθεν οἱ βουλόμενοι νὰ προσέλθωσιν ὡς ἀγορασταὶ τὰ σχετικὰ ἔγγραφα εὐρίσκονται ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ.

Ἀρχαῖος διδάσκαλος ζητεῖ παραδόσεις κατ' οἶκον, οἱ ἔχοντες ἀνάγκην τοιοῦτου, ἄς ἀπευθίνωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ «Φορολογούμενου».